

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

A Study of Relationship between Digital Leadership and School
Effectiveness under the Phitsanulok Primary Educational
Service Area Office 2

สินาภรณ์ บุญเลิศฤทธิ์^{1,*} และนิคม นาค้าย²
Sinaporn Boonlertrit^{1,*} and Nikom Nak-Ai²

(Received: Mar 12, 2023; Revised: May 4, 2023; Accepted: May 19, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ประสิทธิผลของโรงเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียน 4) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 123 แห่ง นำมาสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง 97 แห่ง ใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คน และครู วิชาการ จำนวน 97 คน รวม 194 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัล คือ สร้างความตระหนัก

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก 65000
M.Ed., Student in Educational Administration, Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok 65000

² คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก 65000
Faculty of Education, Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok 65000

* Corresponding author, e-mail: ongying9055@gmail.com

ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญและความจำเป็นของดิจิทัล พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อดิจิทัล

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ประสิทธิภาพของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to study: 1) The leadership in the digital age of school administrators; 2) The school effectiveness; 3) The relationship between digital leadership of school administrators and school effectiveness; and 4) Guidelines for the development of leadership in the digital age of school administrators in enhancing school effectiveness. The population of this study were 123 schools under Phitsanulok Primary Educational Service Area Office 2. The samples was 97 schools which were taken by stratified sampling method using the table of Krejcie & Morgan's tab, Identify groups of informants by namely school 97 administrators and 97 teachers. The research tools were questionnaire evaluated at 5 levels and interview form. The data analysis were mean, standard deviation and the Pearson correlation coefficient.

The results showed that the overview of leadership in the digital age of school administrators and school effectiveness were at a high level, and the relationship between school administrators' digital leadership and school effectiveness is mainly highly relevant. It has significant statistically significance at the .01 level, the guidelines for developing digital leadership are administrators to see the importance and necessity of digital, promote and develop educational institution administrators and personnel in the use of digital technology, develop communication knowledge, public relations through various digital media.

Keywords: Digital leadership, School effectiveness, School Administrators

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันส่งผลกระทบในทุกมิติ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา ตลอดจนการดำรงชีวิตของมนุษยชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) ยิ่งเป็นการเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยต่างให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่เข้ามามีบทบาทในการเอื้อประโยชน์

และเอื้ออำนวยให้การดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ และการดำเนินชีวิตให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ ภาวะดังกล่าวส่งผลต่อระบบการศึกษาทั้งในด้านการบริหารจัดการ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอน ที่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและระบบออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ภายใต้วิถีใหม่ (ดาวรุวรรณ ถวิลการ, 2564, น. 1) ทำให้การศึกษาของไทยมีวิสัยทัศน์และนโยบายที่ส่งเสริมระบบการเรียนรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ดังที่ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 ได้วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ ดิจิทัลแพลตฟอร์ม เน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคิดกรองความรู้ องค์ความรู้ และพัฒนา ตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้สมัยใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ, 2562, น. 33)

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้นำของสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพล ต่อการขับเคลื่อนการศึกษา ผู้บริหารศึกษาต้องเข้าใจบริบทสภาพแวดล้อมภายนอกที่เข้ามา มีผลกระทบต่องานศึกษาในยุคดิจิทัลโดยเฉพาะเทคโนโลยี เนื่องด้วยครูและผู้เรียนมีความต้องการ ผู้บริหารที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2561, น. 119) สอดคล้องกับจันทิมา รุ่งเรือง ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำ ดิจิทัล มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้นำเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะผู้นำดิจิทัลซึ่งถือเป็นบุคคลที่ต้องแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี (จันทิมา รุ่งเรือง, 2563, น. 55-75) รายงานผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ระบุปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ไม่สามารถดำเนินโครงการได้ตามที่ตั้ง ไว้ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นออนไลน์ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แอปพลิเคชัน สื่อโซเชียลมีเดีย ในการติดต่อสื่อสารและดำเนินกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อีกทั้งยังมีแนวทางการพัฒนาศักยภาพ ของผู้บริหารด้านเทคโนโลยี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2, 2564, น. 19-84) สถานการณ์ดังกล่าวนี้ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีทักษะด้าน เทคโนโลยี พัฒนาตนเองในการเป็นผู้นำดิจิทัล เพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันที่มีการ เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ตลอดจนแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำ ยุคดิจิทัลของผู้บริหารในการเสริมสร้างประสิทธิผลของโรงเรียน อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ในการพัฒนาสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

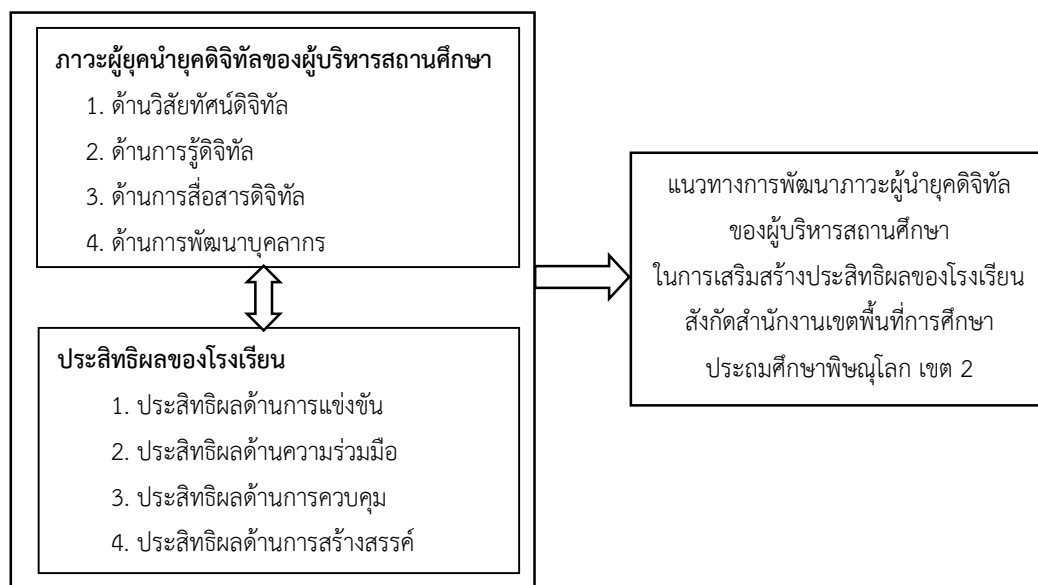
1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งดูจากพฤติกรรมของผู้บริหารที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการจัดการในสถานศึกษา การเป็นผู้นำในการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ ผู้วิจัยใช้ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาของนักการศึกษา ดังนี้ กนกอร สมปราชญ์ (อ้างถึงใน จิตินา วรณศรี, 2564); ชูชาติ พุทธมาลา (2561); ธีรรัตน์ ธิศาลา (2562); ภาณุมาศ จันทร์ศรี (2562); สุขญา โกมลวานิช, สิทธิชัย สอนสุภี, บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิศิษฐ์, และเกื้อจิตต์ นิยมทิม (2563); ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564); เอกรัตน์ เชื้อวงศ์ และวัลลภา อาริรัตน์ (2564) ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 4 ด้าน ส่วนประสิทธิภาพของโรงเรียน เป็นความสำเร็จในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถบริหารทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียน ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Quinn and Quinn (อ้างถึงใน Hoy & Miskel, 2013, pp. 320-321) ประกอบด้วย 4 ด้าน โดยสามารถกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 123 แห่ง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 แห่ง นำมาสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 97 คน และครูวิชาการ จำนวน 97 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 194 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน

2.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้เกณฑ์ความคิดเห็นสอดคล้องต่างกัน (Index of Item-Objective Congruence: IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและมีบริบทคล้ายกัน จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach's coefficient) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 1 ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.969 และตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน เท่ากับ 0.96

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูล ทางระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Office) จำนวน 97 แห่ง รวม 194 ฉบับ สามารถเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 80 แห่ง รวม 160 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยใช้สถิติและเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearsons Product-Moment Correlation Coefficient)

5. สถิติที่ใช้และการนำเสนอข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product moment correlation Coefficient)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารการศึกษาและบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 5 คน มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์ทำงานด้านบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 โดยเลือกคู่อันดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนสูงสุดในแต่ละด้าน มาสร้างประเด็นในการสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยัง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา รวบรวมเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างประสิทธิผลของโรงเรียน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ด้าน	ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.42	.52	มาก	3
2.	ด้านการรู้ดิจิทัล	4.33	.59	มาก	4
3.	ด้านการพัฒนาบุคลากร	4.44	.48	มาก	1
4.	ด้านการสื่อสารดิจิทัล	4.43	.52	มาก	2
รวม		4.40	.50	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = .50) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ($\bar{x} = 4.44$, S.D. = .48) รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารดิจิทัล ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = .52) และด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล

($\bar{x} = 4.42$, S.D. = .52) ตามลำดับส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้ดิจิทัล ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = .59)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ด้าน	ประสิทธิผลของโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	ด้านการแข่งขัน	4.49	.44	มาก	3
2.	ด้านความร่วมมือ	4.60	.50	มากที่สุด	1
3.	ด้านการควบคุม	4.50	.48	มากที่สุด	2
4.	ด้านการสร้างสรรค์	4.23	.52	มาก	4
รวม		4.45	.44	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = .44) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความร่วมมือ ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = .50) รองลงมา คือ ด้านการควบคุม ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = .48) และด้านการแข่งขัน ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = .44) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.23$, S.D. = .52)

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

ประสิทธิผลของโรงเรียน					ประสิทธิผลของโรงเรียน
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ด้านการ แข่งขัน	ด้านความ ร่วมมือ	ด้านการ ควบคุม	ด้านการ สร้างสรรค์	
ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล	.645**	.695**	.675**	.713**	
ด้านการรู้ดิจิทัล	.590**	.649**	.627**	.640**	
ด้านการพัฒนาบุคลากร	.677**	.688**	.671**	.707**	
ด้านการสื่อสารดิจิทัล	.768**	.778**	.769**	.743**	
ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา				r = .775**	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก และส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีระดับนัยสำคัญ ที่ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียน เรียงลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านความร่วมมือและ ด้านการควบคุม ตามลำดับ โดยทุกคู่อันดับมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ .01

2. ด้านการรู้ดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียน เรียงลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านความร่วมมือ รองลงมา คือ ด้านการสร้างสรรค์ และด้าน การควบคุม ตามลำดับ โดยทุกคู่อันดับมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียน เรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ด้านความร่วมมือ และด้านการแข่งขัน ตามลำดับ โดยทุกคู่อันดับมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ .01

4. ด้านการสื่อสารดิจิทัล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียนเรียงลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คือ ด้านความร่วมมือ รองลงมา คือ ด้านการควบคุมและด้านการแข่งขัน ตามลำดับ โดยทุกคู่อันดับมีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ .01

ผลการวิจัยขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า

1. ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัลในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านการสร้างสรรค์ พบว่า มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1) จัดประชุมสร้างความตระหนัก ความสำคัญ และความจำเป็น ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของดิจิทัล 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ เกี่ยวกับดิจิทัลในสถานศึกษา 3) เสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านดิจิทัล ด้านการใช้เทคโนโลยี

2. ด้านการรู้ดิจิทัลในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความร่วมมือ พบว่า มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) กำหนดหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารในด้านดิจิทัล 2) ขยายองค์ความรู้ จากผู้บริหารสู่ครูผู้สอน 3) พัฒนาผ่านระบบออนไลน์ การเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมาให้ความรู้

3. ด้านการพัฒนาบุคลากรในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านการ สร้างสรรค์ พบว่า มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) สร้างความตระหนักให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญ ของการพัฒนาบุคลากร 2) สนับสนุน จัดเตรียมงบประมาณ 3) ส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากร พัฒนานตนเองด้านเทคโนโลยี

4. ด้านการสื่อสารดิจิทัลในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียนด้านความร่วมมือพบว่า มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ 1) พัฒนานองค์ความรู้ด้านการสื่อสาร 2) เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารผ่านกระบวนการที่หลากหลาย 3) สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำสื่อดิจิทัลมาติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับ โดยลำดับแรก คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร รองลงมา ด้านการสื่อสารดิจิทัล และด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัล ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการรู้ดิจิทัล

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับ โดยลำดับแรก คือ ด้านความร่วมมือ รองลงมา ด้านการควบคุมและด้านการแข่งขัน ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างสรรค์

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ .01

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ดังนี้ 1) จัดประชุมสร้างความตระหนัก ความสำคัญ และความจำเป็น ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของดิจิทัล 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ เกี่ยวกับดิจิทัลในสถานศึกษา 3) เสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านดิจิทัล การใช้เทคโนโลยี 4) กำหนดหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารในด้านดิจิทัล 5) ขยายองค์ความรู้จากผู้บริหารสู่ครูผู้สอน 6) ส่งเสริมการพัฒนาผ่านระบบออนไลน์ การเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีมาให้ความรู้ 7) สร้างความตระหนักให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร 8) สนับสนุน จัดเตรียมงบประมาณ 9) ส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี 10) พัฒนานองค์ความรู้ด้านการสื่อสาร 11) เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารผ่านกระบวนการที่หลากหลายในโอกาสต่างๆ 12) สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำสื่อดิจิทัลมาติดต่อสื่อสารประชาสัมพันธ์

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวมระดับอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาได้เรียนรู้ พัฒนาตนเอง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฏฐิตา สงค์แก้ว (2565, น. 60) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีภาวะผู้นำดิจิทัลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารใช้สื่อดิจิทัลในการปฏิบัติงาน โดยให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลและส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาด้านดิจิทัลเพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของโสมวลี ชยามฤต (2564, น. 48) ที่ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัลขององค์การภาครัฐและเอกชน พบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญคือการพัฒนาค่านิยม การจัดการความรู้ การสร้างและเสริมทักษะที่จำเป็นโดยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ก้าวทันความทันสมัยของเทคโนโลยี

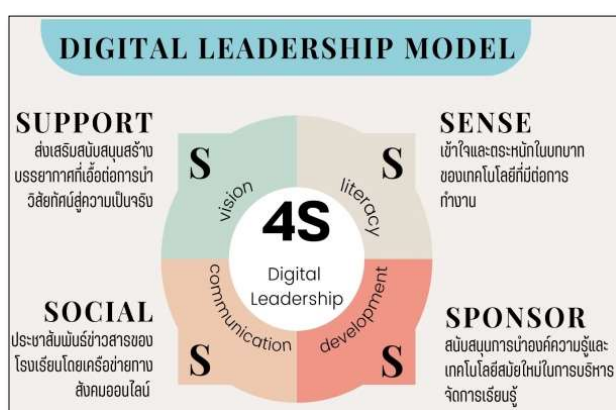
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพของโรงเรียนซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐาปนันท์ กันยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์ (2558, น. 106-107) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความร่วมมือ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการร่วมคิดร่วมทำและช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากรจะนำองค์กรสู่ความสำเร็จ สอดคล้องกับ วรรณดี นาคสุขพาน (2557, น. 39) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เพราะการช่วยเหลือบุคคลอื่นๆ หรือช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กันทางบวกและส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในระดับสูง อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาอันจะส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ลลิตา สมใจ (2565, น. 75) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์

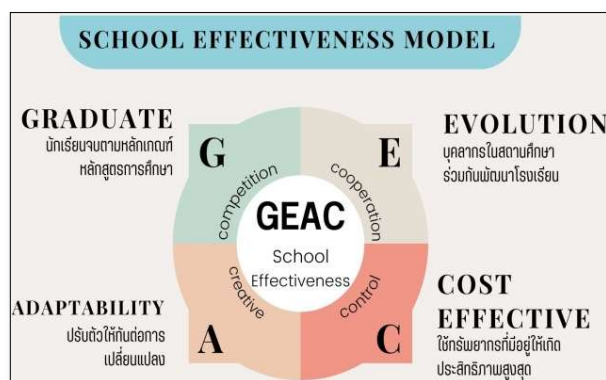
ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับมาก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเป็นการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ประสิทธิผลโรงเรียนดีขึ้น

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 คือ จัดประชุมสร้างความตระหนัก ความสำคัญ และความจำเป็น ให้ผู้บริหารสถานศึกษาและทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของดิจิทัล การกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ เกี่ยวกับดิจิทัลในสถานศึกษา เสริมสร้างองค์ความรู้ในด้านดิจิทัล การใช้เทคโนโลยี กำหนดหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารในด้านดิจิทัลให้ผู้บริหารและบุคลากรพัฒนาตนเอง สร้างความตระหนักให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร สนับสนุน จัดเตรียมงบประมาณ พัฒนาองค์ความรู้ด้านการสื่อสาร เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารผ่านกระบวนการที่หลากหลาย สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษาในการนำสื่อดิจิทัลมาติดต่อสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ออระธู ปะภาวะเต และบุญชม ศรีสะอาด (2564, น. 198-199) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ทุกฝ่ายควรมีส่วนร่วม ในกระบวนการวางแผนพิจารณาวิสัยทัศน์ อำนาจความสะดวกเกี่ยวกับเทคโนโลยี นิเทศติดตามและ นำผลมาปรับปรุงและพัฒนา

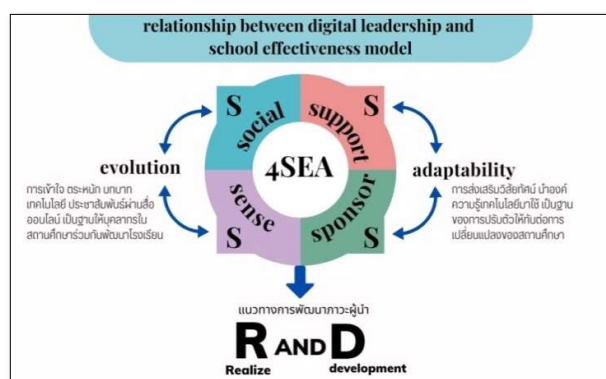
จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผู้วิจัย ได้นำมาเขียนรูปแบบโมเดลสะท้อนองค์ความรู้จากการวิจัย ได้ดังภาพที่ 2-4

ภาพที่ 2 โมเดลสะท้อนองค์ความรู้ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาจากการวิจัย

ภาพที่ 3 โมเดลสะท้อนองค์ความรู้ประสิทธิภาพของโรงเรียนจากการวิจัย

ภาพที่ 4 โมเดลสะท้อนองค์ความรู้ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของโรงเรียน

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ดิจิทัลสัมพันธ์กับด้านการสร้างสรรค์ และมีแนวทางการพัฒนา คือ จัด ประชุมสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารสถานศึกษาและทุกฝ่ายเห็นความสำคัญของดิจิทัล

1.2 ด้านการรู้ดิจิทัลสัมพันธ์กับด้านความร่วมมือและมีแนวทางในการพัฒนา คือ กำหนด หลักสูตรพัฒนาผู้บริหารในด้านดิจิทัล

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากรสัมพันธ์กับด้านการสร้างสรรค์ และมีแนวทางในการพัฒนา คือ สร้างความตระหนักให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

1.4 ด้านการสื่อสารดิจิทัลสัมพันธ์กับด้านการร่วมมือและมีแนวทางการพัฒนา คือ พัฒนา องค์ความรู้ผู้บริหารสถานศึกษาด้านการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่สัมพันธ์กับภาวะผู้นำยุคดิจิทัล เช่น สมรรถนะของครู ในศตวรรษที่ 21 การใช้เทคโนโลยีของครู เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์

2.2 จากผลการศึกษา พบว่า ด้านการรู้ดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ในการศึกษา ครั้งต่อไปควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการรู้ดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาและรูปแบบการพัฒนา ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเพื่อเป็นข้อค้นพบเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในรูปแบบของการวิเคราะห์ถดถอย หรือการสังเคราะห์เชิงสาเหตุ

เอกสารอ้างอิง

- จันทิมา รุ่งเรือง. (2563). โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพโรงเรียนเอกชน ในยุคดิจิทัล. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 11(1), น. 55-75. สืบค้นเมื่อ 22 ธันวาคม 2565, จาก <http://dept.npru.ac.th/jssr/data/files/11.1jssr4.pdf>
- จิตติมา วรรณศรี. (2564). การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- ชูชาติ พุทธมาลา. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ขอนแก่น).
- ฐาปนันท์ กันยา และพรทิพย์ สุริยาชัยวัฒน์. (2558). การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 10(2), น. 101-110. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2565, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EdAd/article/view/58377>
- ณัฐธิดา สงค์แก้ว. (2565). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 27(3), น. 49-64.
- ดาวรรุณณ ถวิลการ. (2564). ภาวะผู้นำดิจิทัล. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิตรรัตน์ ธิดาลา. (2562). ภาวะผู้นำแบบดิจิทัลของสถานศึกษามัธยมศึกษาในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่น สารสินธุ์ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ภานุมาศ จันทร์ศรี. (2562). โมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส ทางการศึกษา: การวิจัยแบบผสมผสานวิธี (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ขอนแก่น).
- ลลิตา สมใจ. (2565). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา).

- วรรณดี นาคสุขปาน. (2557). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทยกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต).
- ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2561). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชญา โกมลวานิช, สิทธิชัย สอนสุภี, บุญฤทธิ์ เพ็ชรวิเศษ, และเกื้อจิตต์ ฉิมทิม. (2563). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23. ใน การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติปีที่ 21 (น. 700-708). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). สรุปผลการสำรวจข้อมูลสถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2565, จาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/nakboot/article/view/104142>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. (2564). รายงานผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. พิษณุโลก: ผู้แต่ง.
- โสมวลี ชยามฤต. (2564). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับยุคดิจิทัลขององค์การภาครัฐและเอกชน. วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 4(1), น. 38-50. สืบค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2565, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/article/download>
- อรรธญา ปะภาวะเต และบุญชม ศรีสะอาด. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. *Journal of Modern Learning Development*, 6(4), น. 191-200. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2565, จาก <https://so02.tci-thaijo.org/article/download>
- เอกรัตน์ เชื้อวังคำ และวัลลภา อาริรัตน์. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. ใน การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติปีที่ 22 (น. 886-889). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2013). *Educational administrations: Theory research and Practice* (9th ed.). New York: McGraw Hill.